

KESKKONNAAMET

Maret Gerz
Riigimetsa Majandamise Keskus
maret.gerz@rmk.ee

Teie 27.02.2026 nr OBJ 2458

Meie 30.03.2026 nr 7-11/26/3861-2

Nõusolek kraavide sulgemiseks

Austatud Maret Gerz

Taotlete Keskkonnaameti kooskõlastust Kalsa soo ja Epru raba kuivenduskraavide sulgemise lähteülesandele (objekt 2458 'Kalsa soo').

Taastamistööd on planeeritud projekti „Kliimamuutustega kohanemise tegevuste elluviimine Eestis“ (*Implementation of national climate change adaptation activities in Estonia*, LIFE21-IPC-EE-LIFE-SIP AdaptEst/101069566) raames, mille üks osa hõlmab Alam-Pedja märgalade veerežiimi looduslikumaks muutmist. Töö eesmärgiks on taastada Jõgevamaal ja Viljandimaal Alam-Pedja looduskaitsealal Kalsa soo ja Epru raba sookoosluste ja nende ümbruse märgade metsade looduslik veerežiim, et peatada soode ja märgade metsade degradeerumine ja luua sobivad tingimused ökosüsteemi funktsioonide taastumiseks. Loodusliku veerežiimi taastamine aitab tagada soo- ja metsaelupaikade ning seal elavate liikide soodsat seisundit, soodustades kooslustele omase taimestiku ja puistu struktuuri kujunemist.

Alam-Pedja looduskaitseala üheks kaitse-eesmärgiks on tagada võimalikult suurel alal metsa- ja sookoosluste looduslik areng ning kaitsealuste liikide elupaikade säilimine. Märgade koosluste taastamist näeb ette koostatav Alam-Pedja linnu- ja loodusala kaitsekorralduskava. Keskkonnaamet on seisukohal, et tegemist on kaitseala kaitse eesmärkide saavutamiseks vajaliku tegevusega ja Keskkonnaamet on varem juba andnud seisukoha kuivenduskraavide likvideerimise kavatsusele¹.

Kalsa soo ja Epru raba soo- ja märgade metsade taastamisala koosneb neljast lahustükist kogupindalaga 93,38 ha. Kokku on kavandatud rajada 138 pinnaspaisu pikkustega 4-20 m. Kõik pinnaspaisud lahustükkidel nr 1, 2 ja 3 on planeeritud rajada väiketehnikaga, mille töötrassi laius on maksimaalselt 4 m. Lahustükil nr 4 tehakse paisud käsitsi. Lahustükil nr 1 asuv kraavivall tõstetakse võimalikult suures mahus kraavi, säilitades seejuures suuremad puud, peamiselt haavad. Lahustükile nr 4 käsitsipaisude ehitamiseks on vajalik juurdepääs lintidega ATV-ga. Oluline on jälgida, et ei kahjustataks pinnast, valides vajadusel sõitmiseks erinevaid jälgi. Taastamisaladele ligipääsuks tuleb rajada ajutine ülepääs Manglu kraavist ning teha trassiraie, mille käigus langetatakse puud kraaviga risti vastu maad, puid ei järgata ega laasita, v.a juhul, kui need takistavad liikumist.

Lähteülesandes on leitud, et kraavide sulgemine ja veevoolu aeglustamine mõjub positiivselt

---

¹ registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 11.07.2025 kirjana nr 7-9/25/11533-2
Roheline 64 / 80010 Pärnu linn/ Tel 662 5999 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee /
www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

nii soodele kui neid ümbritsevatele märgadele metsaelupaigatüüpidele. Piirkonnas registreeritud liikidele on projekti mõju valdavalt positiivne, üksikudel juhtudel neutraalne. Kraavide sulgemise lahendus on koostatud nii, et vooluakumulatsiooni eramaa piires ei mõjutata ja mõju tulundusmetsale puudub.

Tööd on kavandatud Alam-Pedja looduskaitseala² Kamari piiranguvööndisse³, mille kaitse-eesmärk on bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine⁴, ja Põltsamaa raba sihtkaitsevööndisse⁵, mille kaitse-eesmärgiks on ökosüsteemide arengu tagamine loodusliku protsessina ning kaitstavate liikide elupaikade kaitse⁶. Looduskaitseala kuulub üleeuroopalisse kaitsealade võrgutikku Natura 2000 kui Alam-Pedja linnuala⁷ ja Alam-Pedja loodusala⁸. Kaitseala sihtkaitsevööndis on lubatud kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus⁹ ja piiranguvööndis majandustegevus¹⁰. Maastikusõidukiga sõitmine kaitsealal on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul.¹¹ Põltsamaa raba sihtkaitsevööndis on inimeste liikumiskiirang 1. veebruarist 30. juunini. Tööde teostamisel tuleb samuti arvestada linnurahuga, mis kestab 15. märtsist 31. juulini. Erinevatest piirangutest tulenevalt on lubatud tööde teostamise aeg 1. august kuni 31. jaanuar.

Esitatud lähteülesandes on piisavalt täpselt käsitletud kaitseala kaitse eesmärke, kavandatud tööde võimalikku mõju neile, tööde iseloomu ja kirjeldusi ning antud juhised tööde tegemiseks. **Keskkonnaameti hinnangul lähteülesanne täiendamist ei vaja ning eelnevast tulenevalt kooskõlastab Keskkonnaamet Kalsa soo ja Epru raba kuivenduskraavide sulgemise lähteülesande ning annab** Vabariigi Valitsuse 18. mai 2007. a määruse nr 153 „Alam-Pedja looduskaitseala kaitse-eeskiri” § 3, § 4 lõige 7, § 12 lõige 2 punkti 8 alusel **nõusoleku Kalsa soo ja Epru raba kuivenduskraavide sulgemiseks.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Märt Holtsmann
juhtivspetsialist
looduskasutuse osakond

Stella Miil 5694 9023
stella.miil@keskkonnaamet.ee

---

² registrikood KLO1000455

³ registrikood KLO1101388

⁴ Vabariigi Valitsuse 18.05.2007 määrus nr 153 „Alam-Pedja looduskaitseala kaitse-eeskiri” (edaspidi *kaitse-eeskiri*) § 16 lõige 2

⁵ registrikood KLO1101359

⁶ kaitse-eeskiri § 11 lõige 1

⁷ registrikood RAH0000123

⁸ registrikood RAH0000577

⁹ kaitse-eeskiri § 12 lõige 2 punkt 8

¹⁰ kaitse-eeskiri § 17 punkt 1

¹¹ kaitse-eeskiri § 4 lõige 7